

Saaristomeren tilaa parantavat konkreettiset toimet vuonna 2024 ja ehdotus toimiksi vuonna 2025

Kaupunginhallitus 17.03.2025
230/11.03.05/2025

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Saija Kajala

Naantalin kaupunki on varannut vuodelle 2024 ja 2025 ympäristönsuojelun kustannuspaikalle 100 000 euroa ostopalveluihin konkreettisiin Saaristomeren pelastustoimiin Naantalin alueella. Määrärahaan on lisätty kh-merkintä, jonka mukaan kaupunginhallitus päättää mihin määräraha käytetään.

Vuoden 2024 toteuma

Vuonna 2024 laadittiin Vaarjoen kosteikon yleissuunnitelma ja Naantalin kaupungin Saaristomeritoimien yleissuunnitelma 2025-2030 valmistui vuoden 2024 lopulla. Lisäksi kuluja aiheutui mm. Snipan-hylyn jätehuoltotöistä ja Vaarjoen varren peltojen kalkituksesta. Livonsaaren kyläyhdistyksen ja Turku AMK:n Ruovikonleikkukat Naantalin Livonsaaressa- hankkeen maksuosuutta koskeva lasku vuoden 2024 osalta on toimitettu poikkeuksellisesti vasta vuoden 2025 helmikuussa ja on siirretty nyt vuoden 2025 toimenpiteisiin.

Muilta osin alun perin vuodelle 2024 suunnitelluista toimista Vaarjoen kosteikkoa ei vielä rakennettu, eikä alueella käynnistynyt vielä sellaista konkreettisia toimia toteuttavaa uutta hanketta, johon kaupunki olisi voinut osaltaan osallistua. Näin ollen toteutuneet nettokustannukset vuodelle 2024 jäivät alle budjetoidun.

Kaikki vuoden 2024 toteutuneet toimet käyvät ilmi liitteenä olevasta taulukosta.

Liite 1, KH 17.3.2025

Saaristomeritoimenpiteet vuonna 2025

Vuodelle 2025 ehdotettuja toimenpiteitä on kerätty pääosin kaupungin Saaristomeritoimien yleissuunnitelmasta 2025-2030, ja näitä ovat:

- Luolalanjärven talviajan ja kesäajan seurantatutkimukset kosteikon rakentamisen (maalis 2023) jälkeen
- Avustukset yhdistyksille ja paikallinen valuma-alueyhteistyö konkreettisten Saaristomeritoimien edistämiseksi, lisätietoja tekstissä alla
- VOIMAKAS-konsortioon osallistuminen (Coastrider)
- Imutyhjennyslaitteen hankkiminen esim. Rymättylän länsipuolelle
- PEMMA- eli paikallisesti ekologisesti merkittävien meriluontoalueiden kartoitus Naantalin lounaisosissa
- Saariston linnut törmiltä ruovikoihin-hankeeseen osallistuminen
- Järviruo'on niitot
- Itämeripäivä ja/tai Saaristomeriaiheinen seminaari
- Kaupunki mukaan PSS ry:n Mahanpuruja muovista-kampanjaan
- Saaristokasvatusohjelman koulutukset ja luentojen suunnittelu

- Vaarjoen tulvaniityn toteuttaminen, lisätietoja tekstillä alla
- Askaisten- ja Mynälähdän valuma-alueyhteistyö-hanke, ks. kaupunginhallituksen päätös 2.12.2024 § 329

Suunnitelma on luettavissa kokonaisuudessaan kaupungin kotisivuilta:

Yleissuunnitelma 2025-2030.pdf.

Toimenpiteet ja niiden kustannusarvio on kuvattu tarkemmin liitteenä olevaan taulukkoon.

Liite 2, KH 17.3.2025

Vaarjoen varrelle toteutettavien ravinteita pidättävien ratkaisujen toteutuksesta

ELY-keskukselta on saatu 26.5.2023 myönteinen avustuspäätös Vaarjoen kosteikon yleissuunnitelman laatimiseksi. Päätöksen mukaan ELY-keskus myönsi hakijalle avustusta 12 425,00 euroa. Vaarjoen kosteikon yleissuunnitelmatyö tilattiin AFRY Finland Oy:ltä. Yleissuunnitelmatyön jatkoksi on ELY-keskukselta haettu 50 %:n avustusta varsinaisen kosteikon rakentamistyöhön, jonka realistinen toteutusaikataulu on vuosien 2025 lopulla - vuoden 2026 alussa. Kosteikon sijaan yleissuunnitelmatyössä päädyttiin tulvaniityratkaisuun kustannusten pitämiseksi kohtuullisena ja haitallisten ympäristövaikutusten välttämiseksi.

Oheismateriaalina on Vaarjoen kosteikon yleissuunnitelma (AFRY 2024).

Osallistuminen paikallisten yhdistysten vesiensuojelua edistäviin hankkeisiin

Edelleen esityksenä on, että kaupunki avustaa rahallisesti paikallisten yhdistysten vesistöjen kunnostukseen tähtäviä toimenpiteitä. Kaupunki voi osallistua myös muihin mahdollisiin konkreettisiin toimia toteuttaviin yhteistyöhankkeisiin paikallisten tai alueellisten yhteistyökumppanien kanssa ja hankkeen omarahoitusosuuden osittaiseen kattamiseen. Ongelmana hankkeiden toteutukselle usein on, että avustusten myöntämisen ehtona on vaatimus jopa 50 %:n omarahoitusosuudesta.

Naantalain merenlahdet-hanke on alkanut vuonna 2023 ja jatkuu kevääseen 2025 asti. Kaupungin rahoitusosuus hankkeelle on kohdistunut vuoteen 2023 joten varsinaisia kuluja ei hankkeesta aiheudu vuonna 2025. Hankkeessa laaditaan kunnostussuunnitelmia pienille merenlahdille, pääosin Rymättylän alueella. Suunnitelmien valmistuttua on mahdollista, että joitakin kunnostustoimia lähdetään toteuttamaan jo vuonna 2025 ja esimerkiksi näihin voisi kaupungin osallistuminen tulla kyseeseen jollakin rahoitusosuudella.

Oheismateriaali:

- Vaarjoen kosteikon yleissuunnitelma

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2024 toteuman ja hyväksyy ehdotetut Saaristomeri-määrärahan käyttökohteet Saaristomeren tilan parantamiseksi vuodelle 2025 varatun määrärahan puitteissa.

Päätös

